

Jubileumi X. Országos Kéménykonferencia
 Budapest, 2018. május 22-23.

Magyarország kisméretű szállópor terhelése, főbb befolyásoló tényezők

Riesz Lóránt

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

**Kéményjobbítók Országos Szövetsége
Jubileumi X. Országos Kéménykonferencia**

Kecskemét, 2018. március 22-23.

Mit lehet tudni a szálló porról?

A PM jelentősége: egészségügyi, gazdasági kockázatok

M.O:
8-14.000
ember

Magyarországi PM kibocsátás alakulása

Határértéktúllépések

Kormányzati intézkedések

Nyitólap

NYITÓLAP

HIREK, AKTU

A PM

Források és tra

Egészségügyi

A PM

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. kapcsolódó tevékenysége

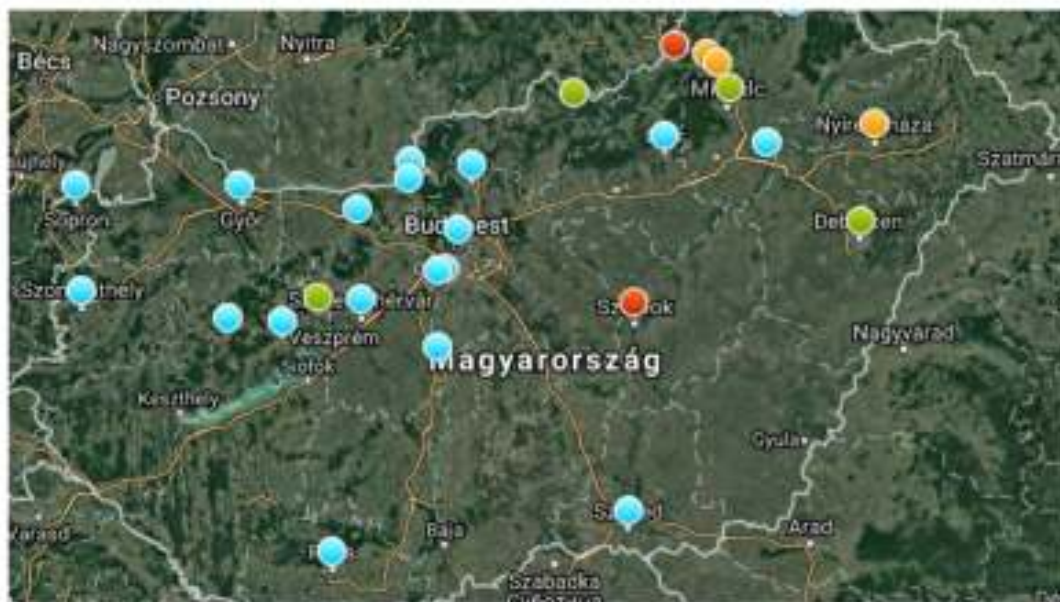
Mit lehet tudni a szálló porról?

"Diszperz rendszerek halmazállapotok szétosztott (szilárd, folyékony vagy gáz) fázisokként vannak jelen."

COMPOSITION OF PARTICULATE

Szálló por - Két településen veszélyes a levegő minősége

MTI - 2018. január 24 | 13:34:26

A kék jelzésű állomásokon szennyezettebb a levegő, a legrosszabb levegő a pirossal jelzett városokban van (Forrás: okk.hu)

Szállópor- ülepedő por

COMMON PARTICULATE MATTER (PM) SIZES

PM₁₀

all particles with
aerodynamic diameter
< 10 micro-meter

most commonly
measured size fraction

PM_{2.5}

all particles with
aerodynamic diameter
< 2.5 micro-meter

size fraction linked to
various health impacts

PM₁

all particles with
aerodynamic diameter
< 1 micro-meter

new research linked to
health impacts

UFP

Ultra fine PM with
aerodynamic diameter
< 100 nano-meter

emerging research
linked to health impacts

PM consists of many chemical components, and both primary and secondary processes (i.e. chemical conversion of gases) can contribute to it. Chemical composition varies significantly with size due to differences in formation mechanisms.

1 micro-meter = $1 \mu\text{m} = 10^{-6} \text{ m}$
100 nano-meter = $0.1 \mu\text{m} = 10^{-7} \text{ m}$

PM 2,5

PM 1

PM 10

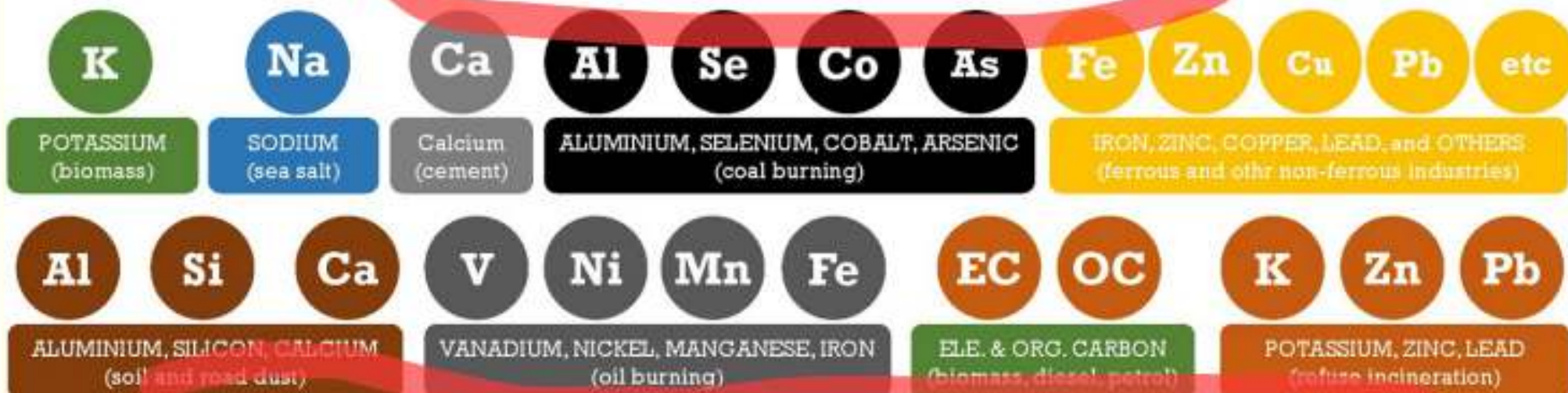
Aeroszol

'Diszperz rendszer, ahol gáz-halmazállapotú közegben finoman szétoszlatott (porlasztott) folyékony vagy szilárd részecskék vannak jelen.'

COMPOSITION of PARTICULATE MATTER (PM)

PRIMARY AEROSOLS – METALS & ELEMENTS

SECONDARY AEROSOLS – GAS to AEROSOL CHEMICAL CONVERSIONS

Despite overlaps, these are some key marker metals, elements, and compounds associated with major sources.

Ratio of these markers and other species vary significantly between sources.

Chemical composition of PM is complex and changes with time and place.

Statistical apportionment between source & sample profiles can provide new information on emission sources and some quantitative estimate.

Alveoli

Bloodstream / whole body

A PM jelentősége: egészségügyi, gazdasági kockázatok

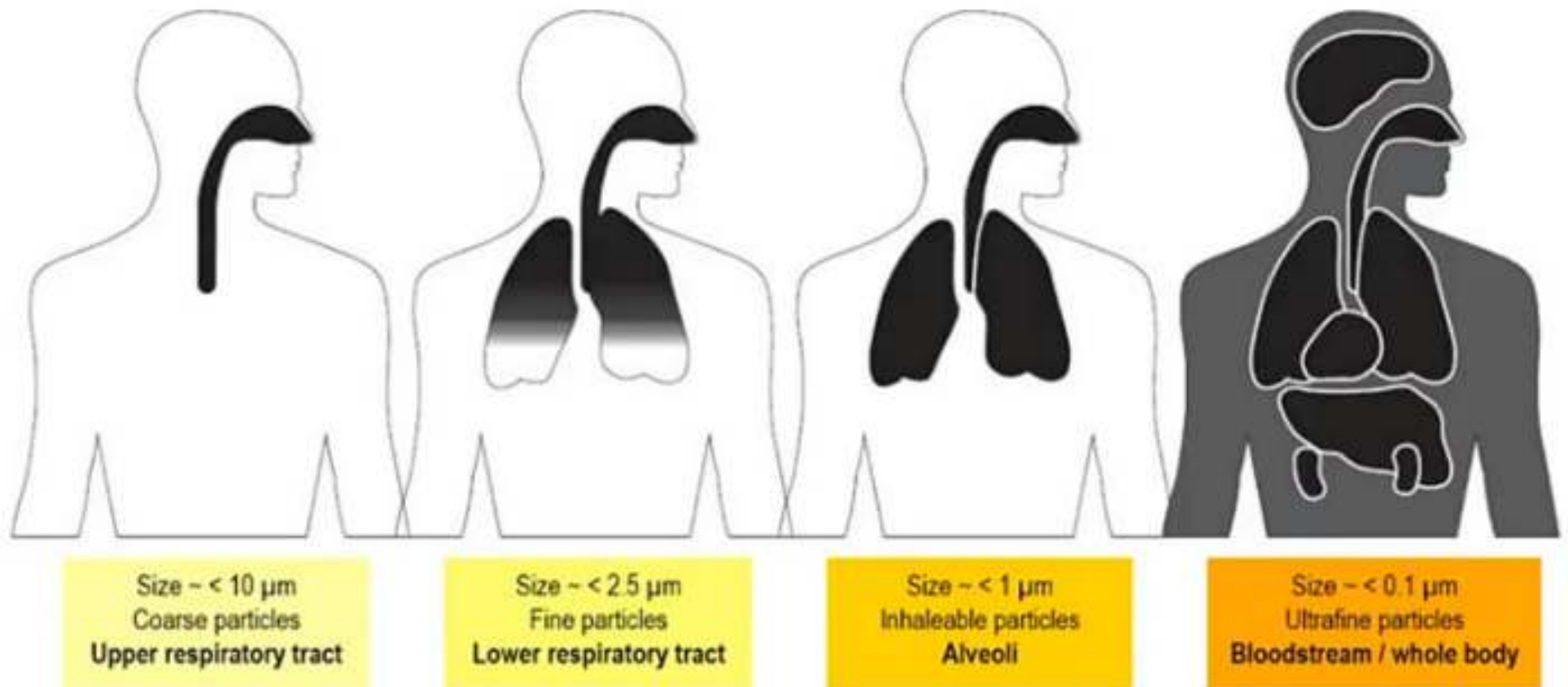
M.D:
~8-14.000
ember

THE
INVISIBLE KILLER

Air pollution may not always be visible, but it can be deadly.

92% PM10

16X0,5lX60percX24=11520 l/nap

A KISMÉRETŰ SZÁLLÓ POR EGÉSZSÉGÜGYI HATÁSA

1. ÍGY HAT AZ AGYRA

NÖVELI AZ AGYVÉRZÉS,
ÉS AZ IDEGRENDSZERI MEGBETEGEDÉSEK
KOCKÁZATÁT.

2. ÍGY HAT A FELSŐ LÉGUTAKRA

IZGATJA A NYÁLKAHÁRTYÁKAT,
KÖHÖGÉST ÉS NEHÉZLÉGZÉST OKOZ.

3. ÍGY HAT A TÜDŐRE

KERINGÉSI ÉS LÉGZŐSZERVI MEGBETEGEDÉSEK
OKOZÓJA. NÖVELI A NEM ROSSZINDULATÚ
DAGANATOS TÜDÖBETEGSÉGEK MIATTI HALÁLOZÁST.

4. ÍGY HAT A SZÍVRE

SZÍV- ÉS ÉRRENDSZERI BETEGSÉGEK
OKOZÓJA. HATÁSÁRA NŐ A SZÍV-
INFARKTUS ESÉLYE.

**AZ ASZTMÁS
ROHAMOK
GYAKORISÁGÁT
EREDMÉNYEZHETI**

PM10

PM10

PM2,5

PM10

Prezi

THE **INVISIBLE KILLER**

Air pollution may not always be visible, but it can be deadly.

36%
OF DEATHS FROM
LUNG CANCER

34%
OF DEATHS FROM
STROKE

27%
OF DEATHS FROM
HEART DISEASE

BREATHE LIFE.
Clean Air. Healthy Future.

Prezi

World Health
Organization

CLIMATE &
CLEAN AIR
COALITION
TO REDUCE SHORT-LIVED
CLIMATE POLLUTANTS

- 92% PM10

légszennyezettségi
határérték felett él

- Nemzetgazdasági
költségek MO: GDP 19%,
EU: 10%

A PM jel egészs gazd kocká

EU:
~600.000
ember

M.O:
~8-14,000
ember

8-ból 1 haláleset

- 92% PM10
- légszennyezettségi
határérték felett él
- Nemzetgazdasági
költségek M.O. GDP

Magyarországi PM kibocsátás alakulása

Magyarország kisméretű szállópor terhelése, főbb befolyásoló tényezők
Riesz Lóránt

PM₁₀ (Mezőgazdaság)

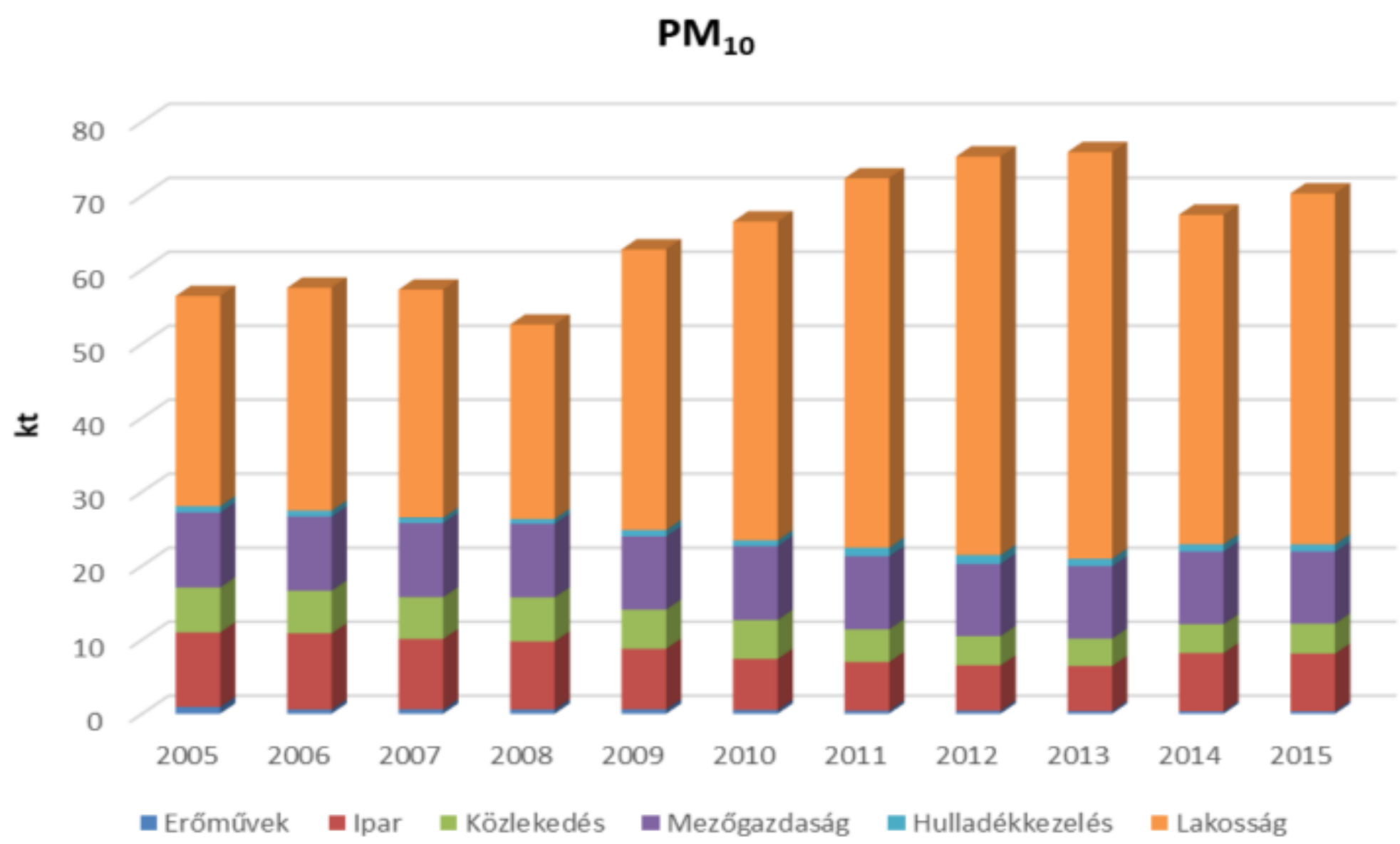
Jubileumi X
Kisasszonyok 2015

M
R

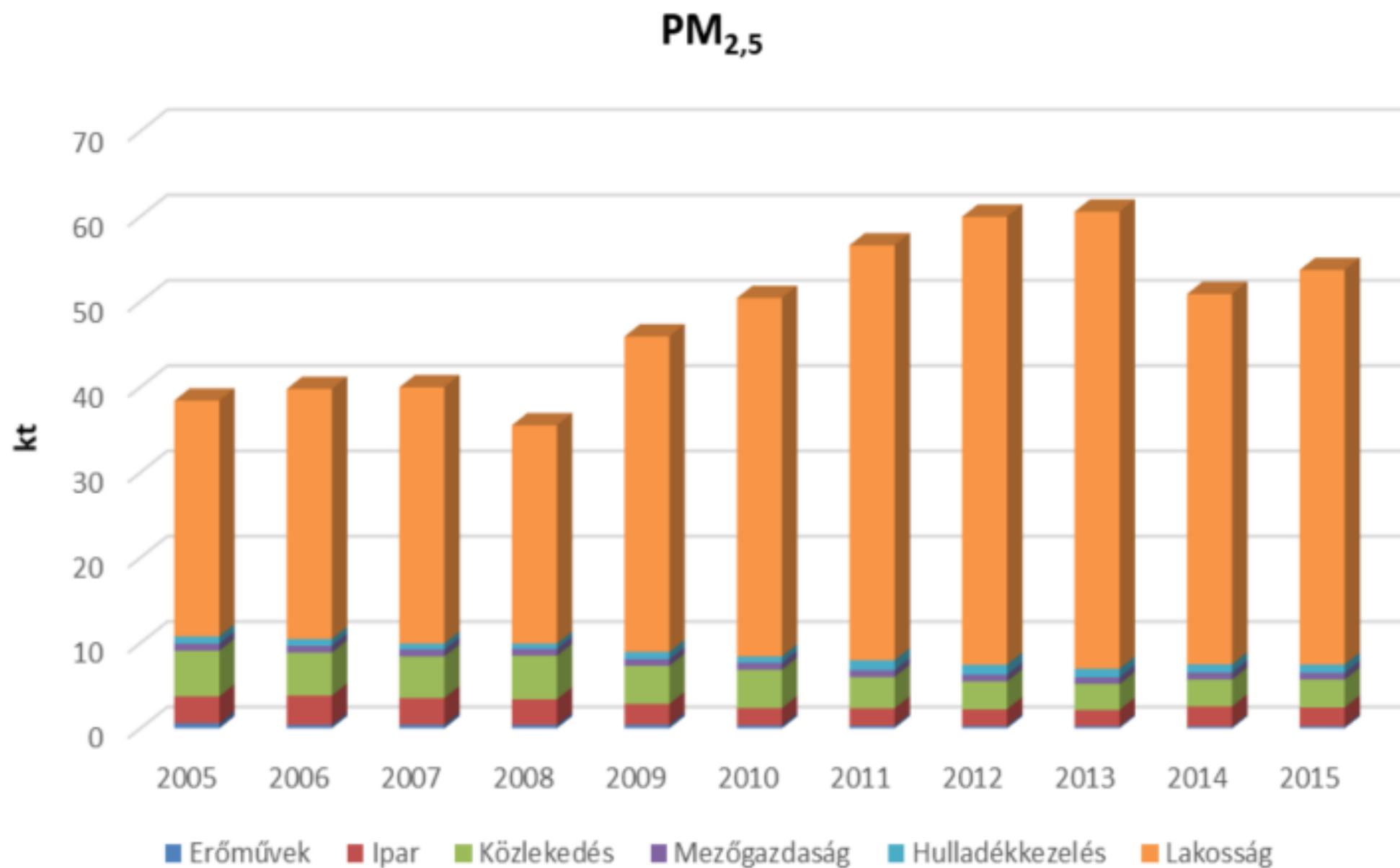
1.1

1.1

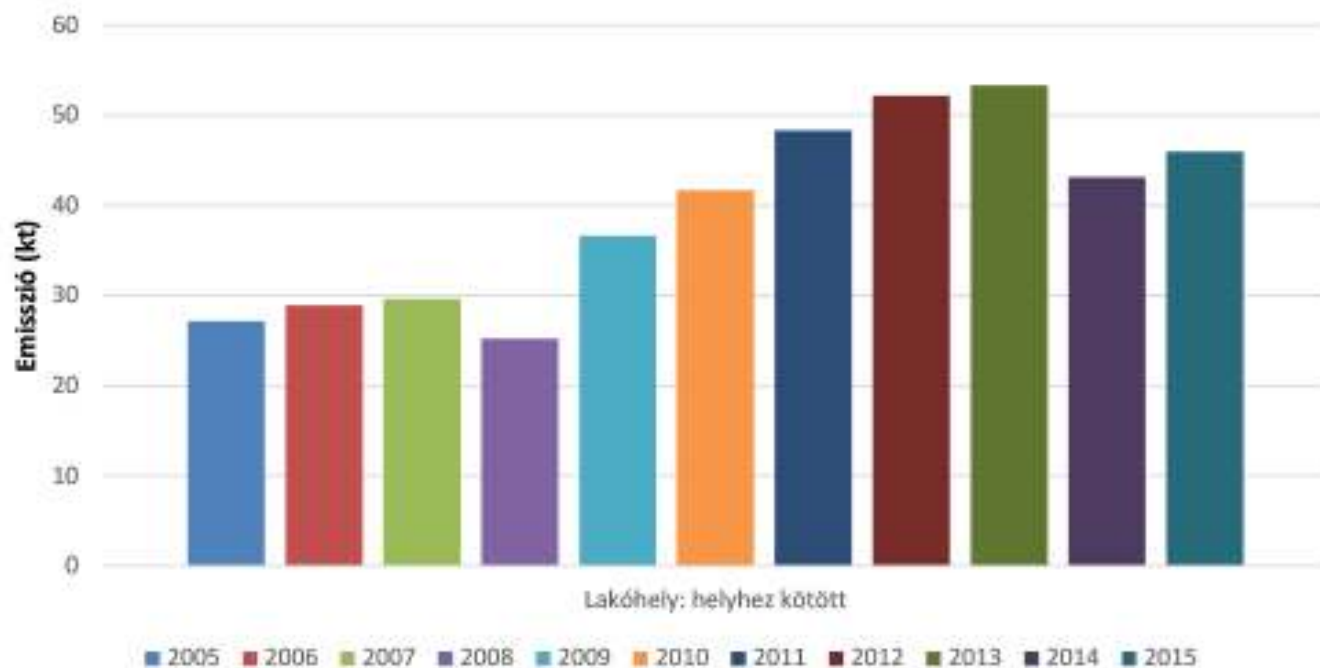
Hazai összkibocsátás alakulása szektoronként (Forrás: OMSZ emissziós leltár)

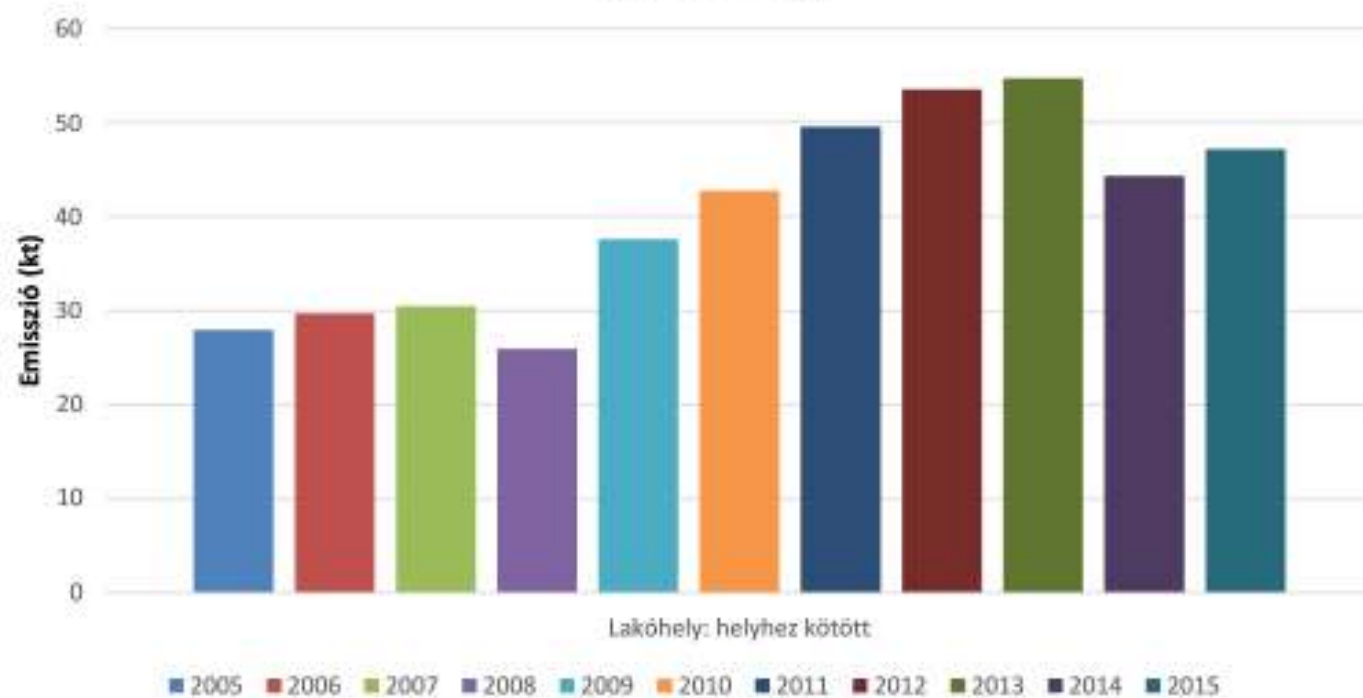
Hazai összkibocsátás alakulása szektoronként (Forrás: OMSZ emissziós leltár)

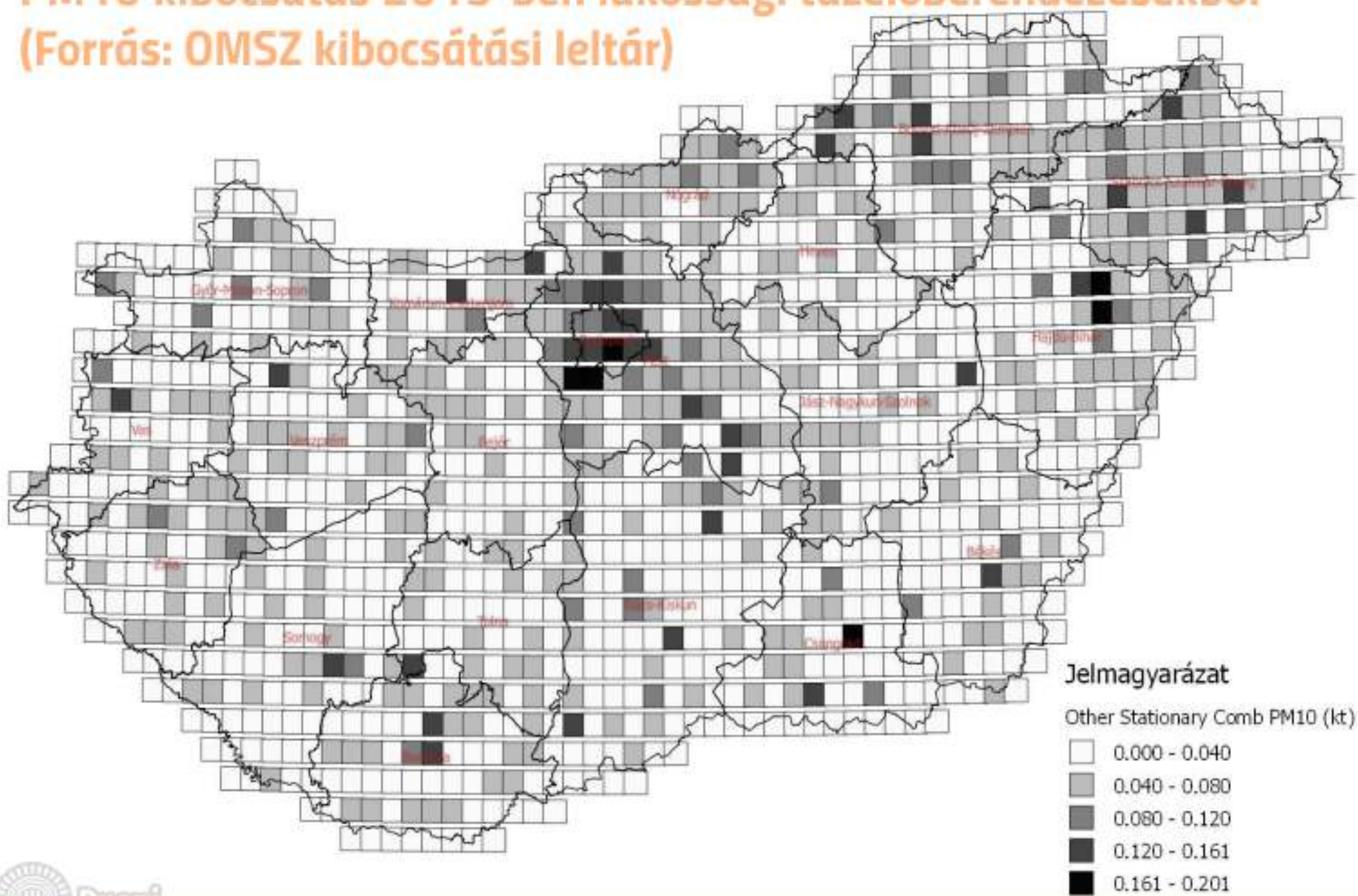
PM_{2,5} (Lakosság)

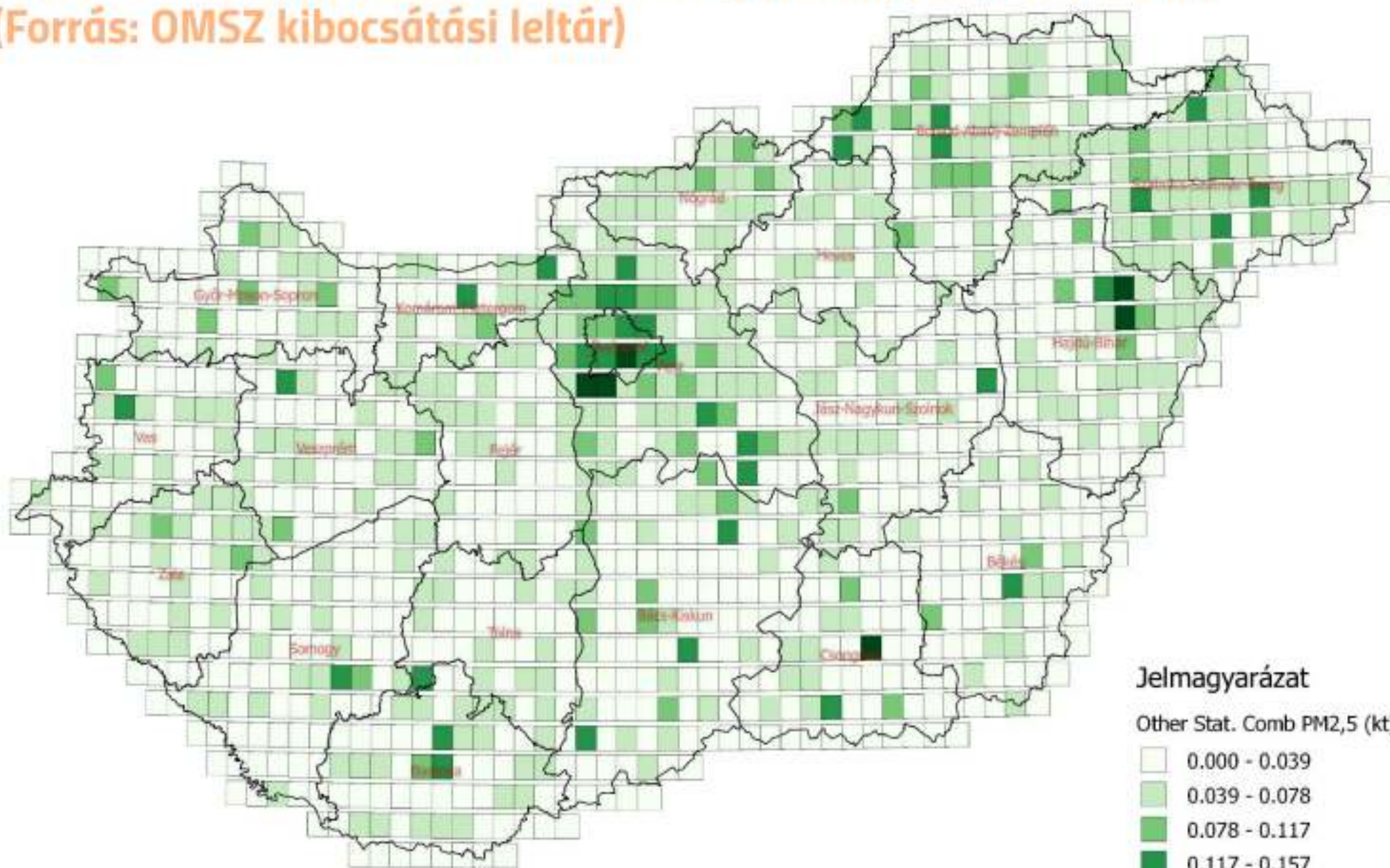
PM₁₀ (Lakosság)

PM10 kibocsátás 2015-ben lakossági tüzelőberendezésekből (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

PM 2,5 kibocsátás 2015-ben lakossági tüzelőberendezésekből (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

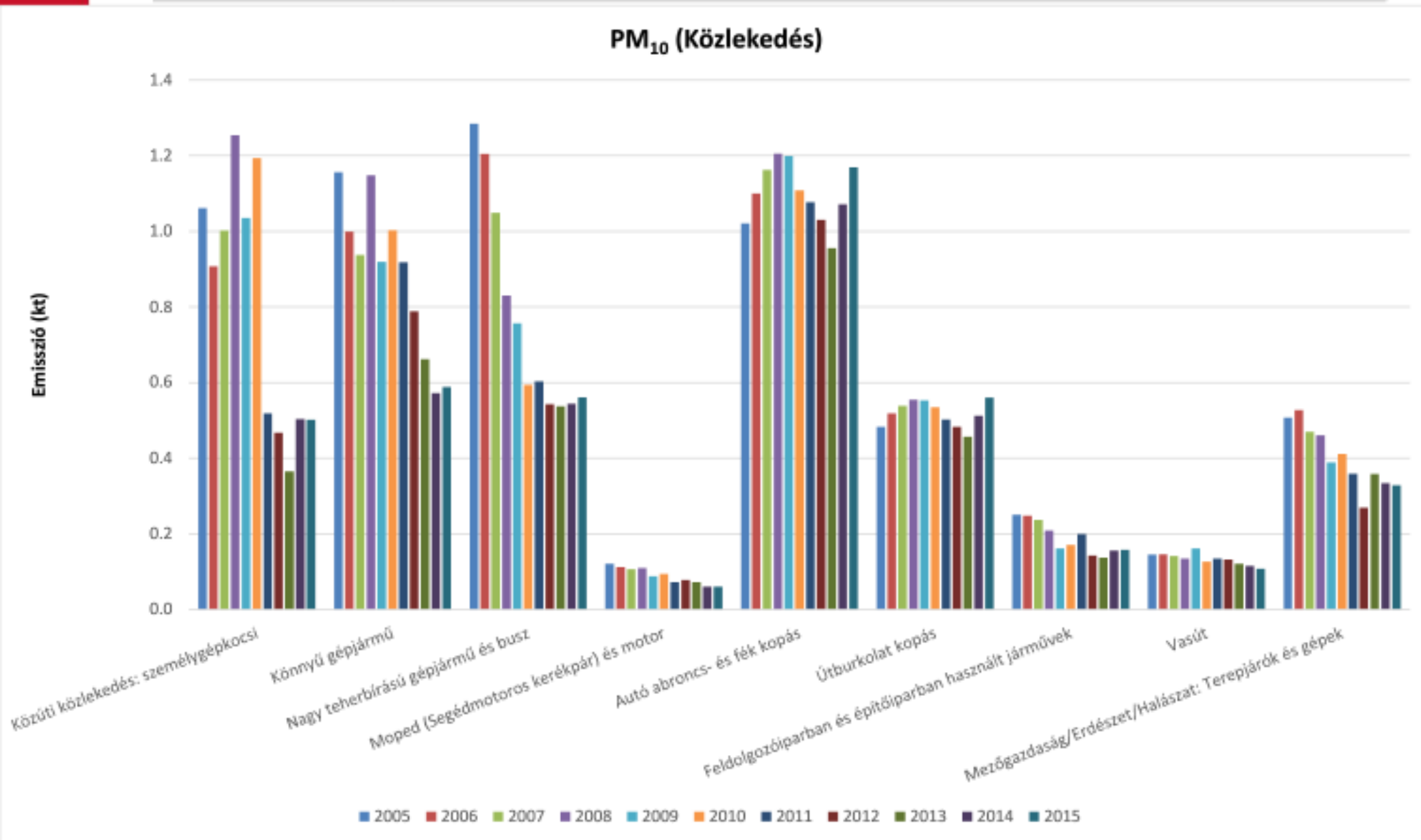
Jelmagyarázat

Other Stat. Comb PM2,5 (kt)

- 0.000 - 0.039
- 0.039 - 0.078
- 0.078 - 0.117
- 0.117 - 0.157
- 0.157 - 0.196

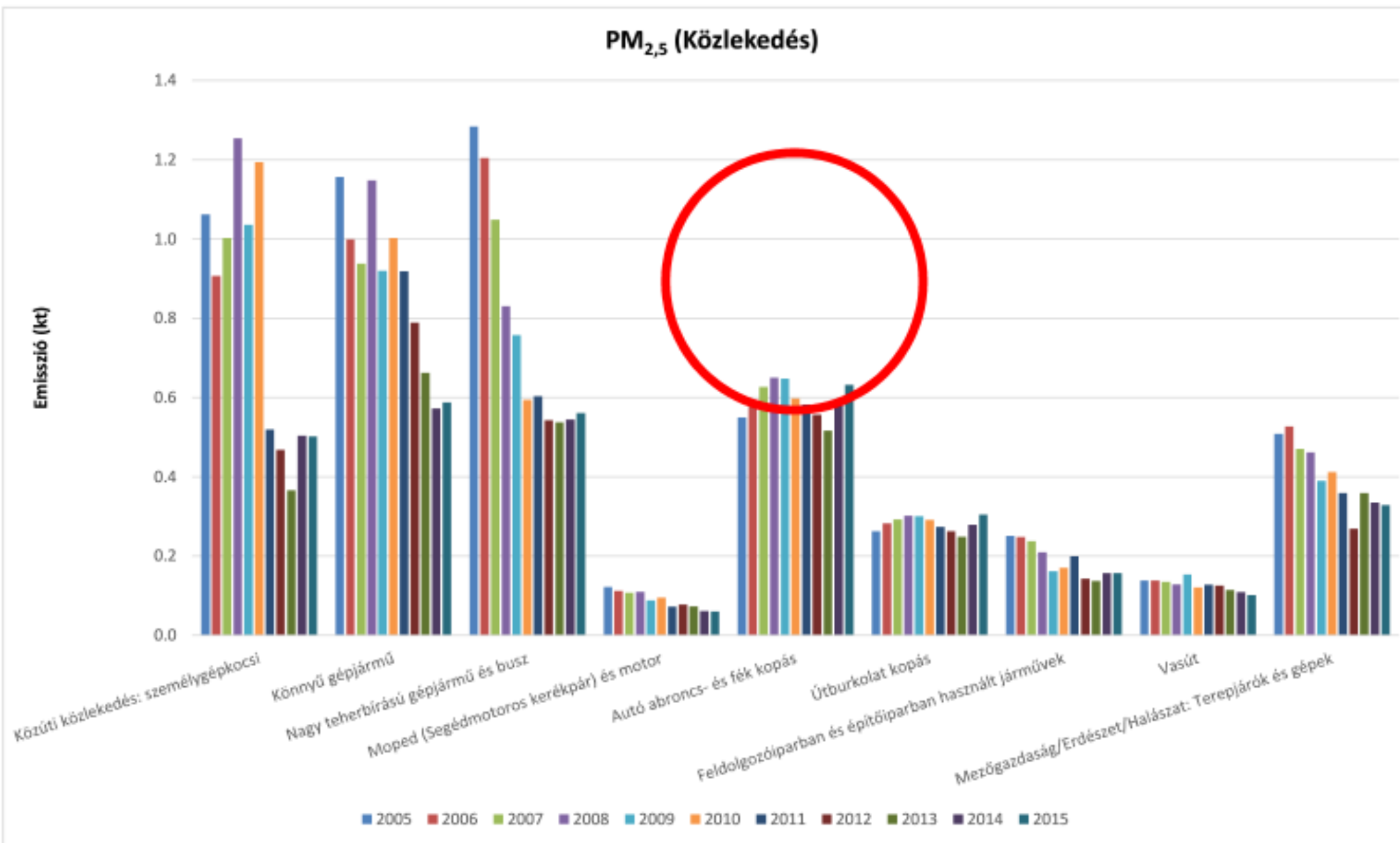
Magyarország kisméretű szállópor terhelése, főbb befolyásoló tényezők

Riesz Lóránt

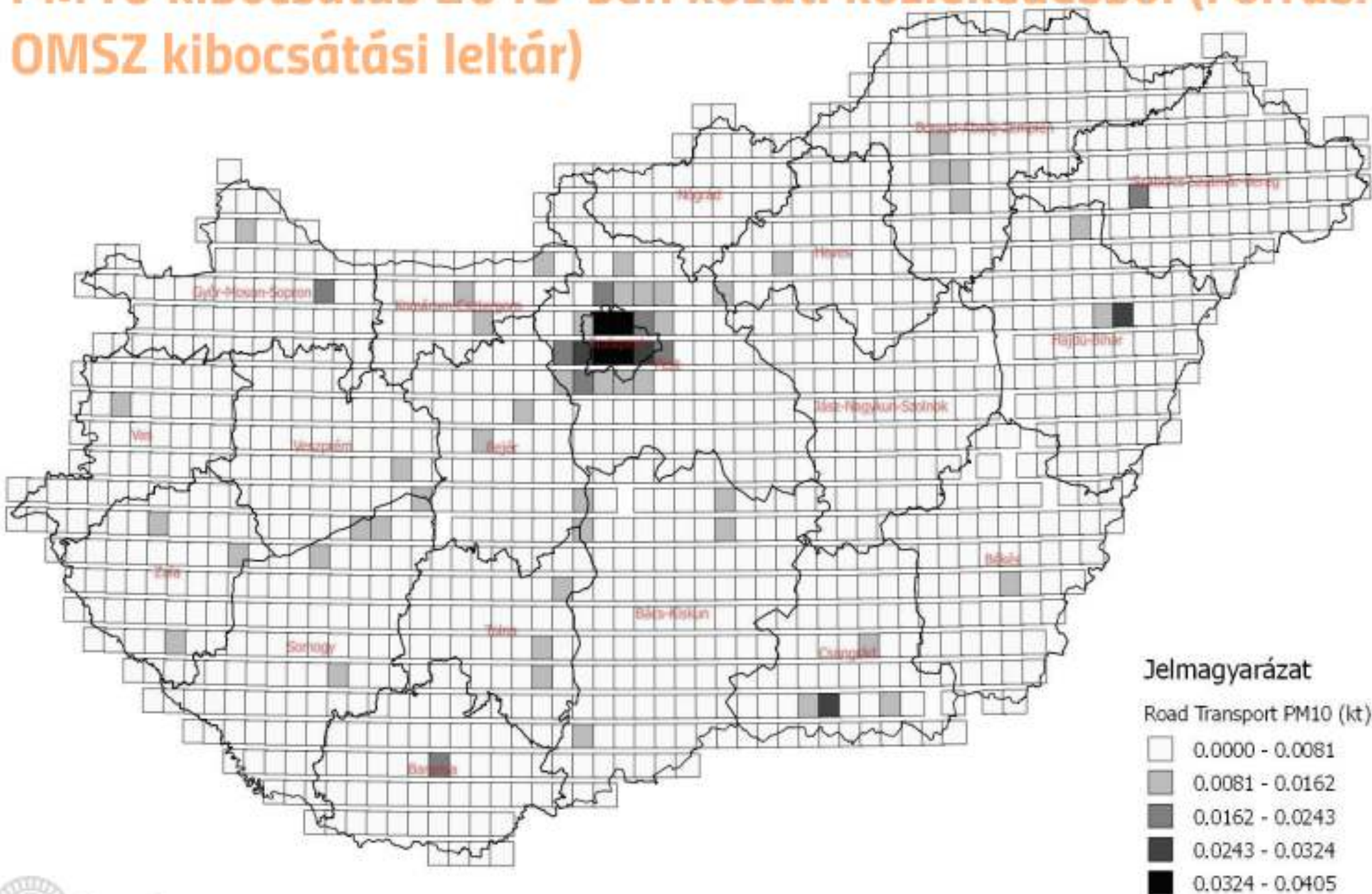

Magyarország kisméretű szállópor terhelése, főbb befolyásoló tényezők

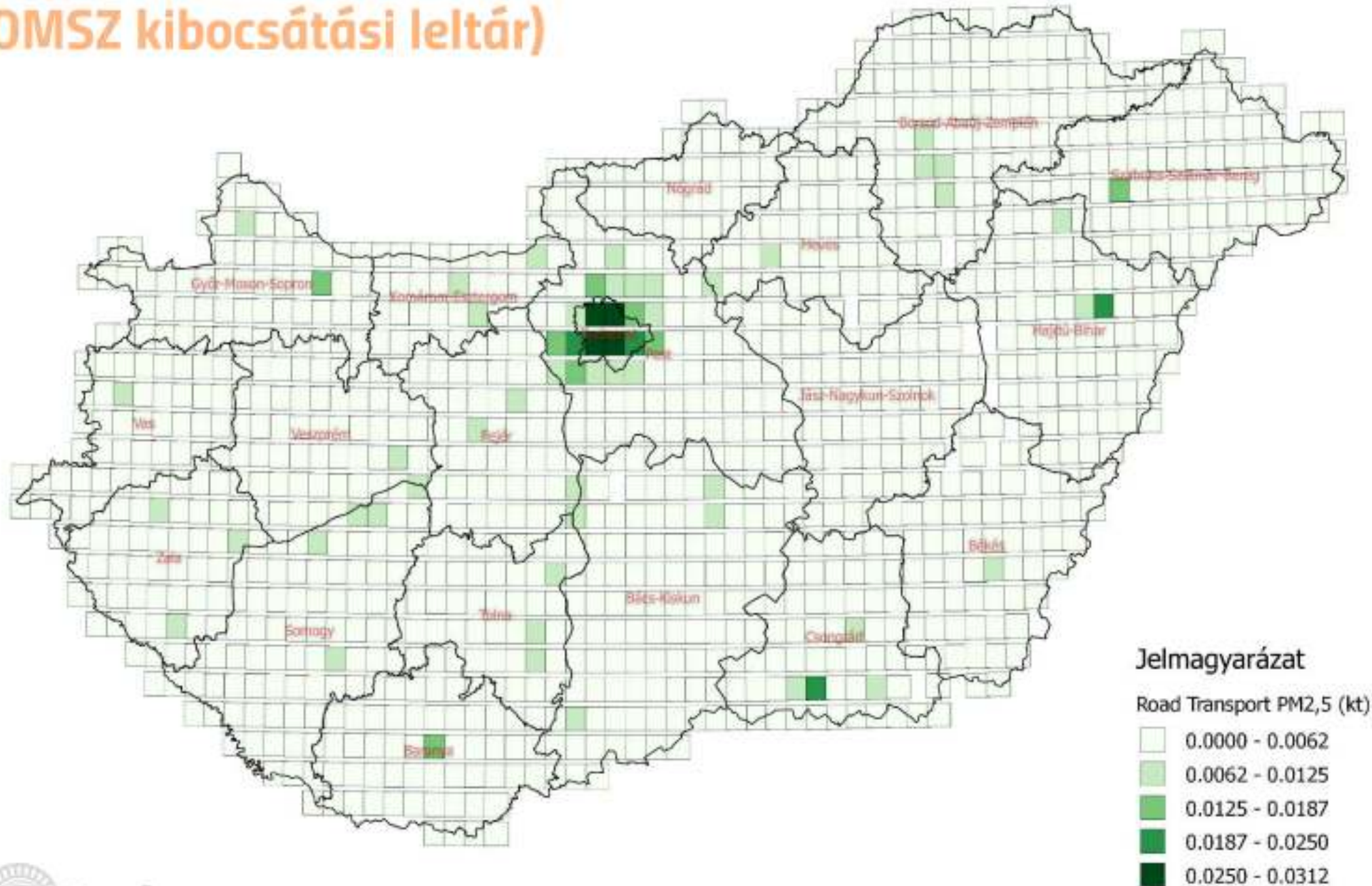
Riesz Lóránt

PM10 kibocsátás 2015-ben közúti közlekedésből (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

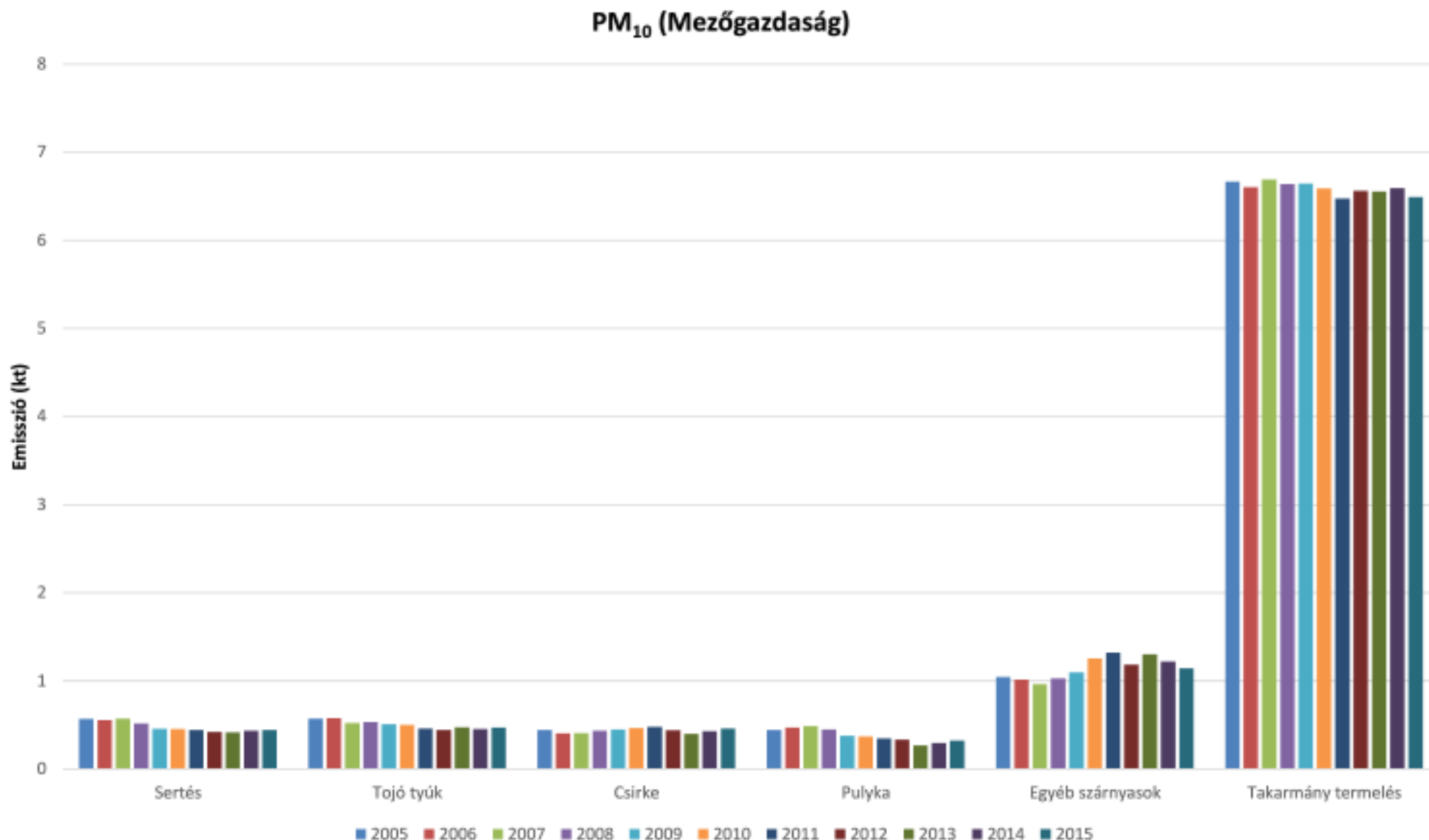

PM2,5 kibocsátás 2015-ben közúti közlekedésből (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

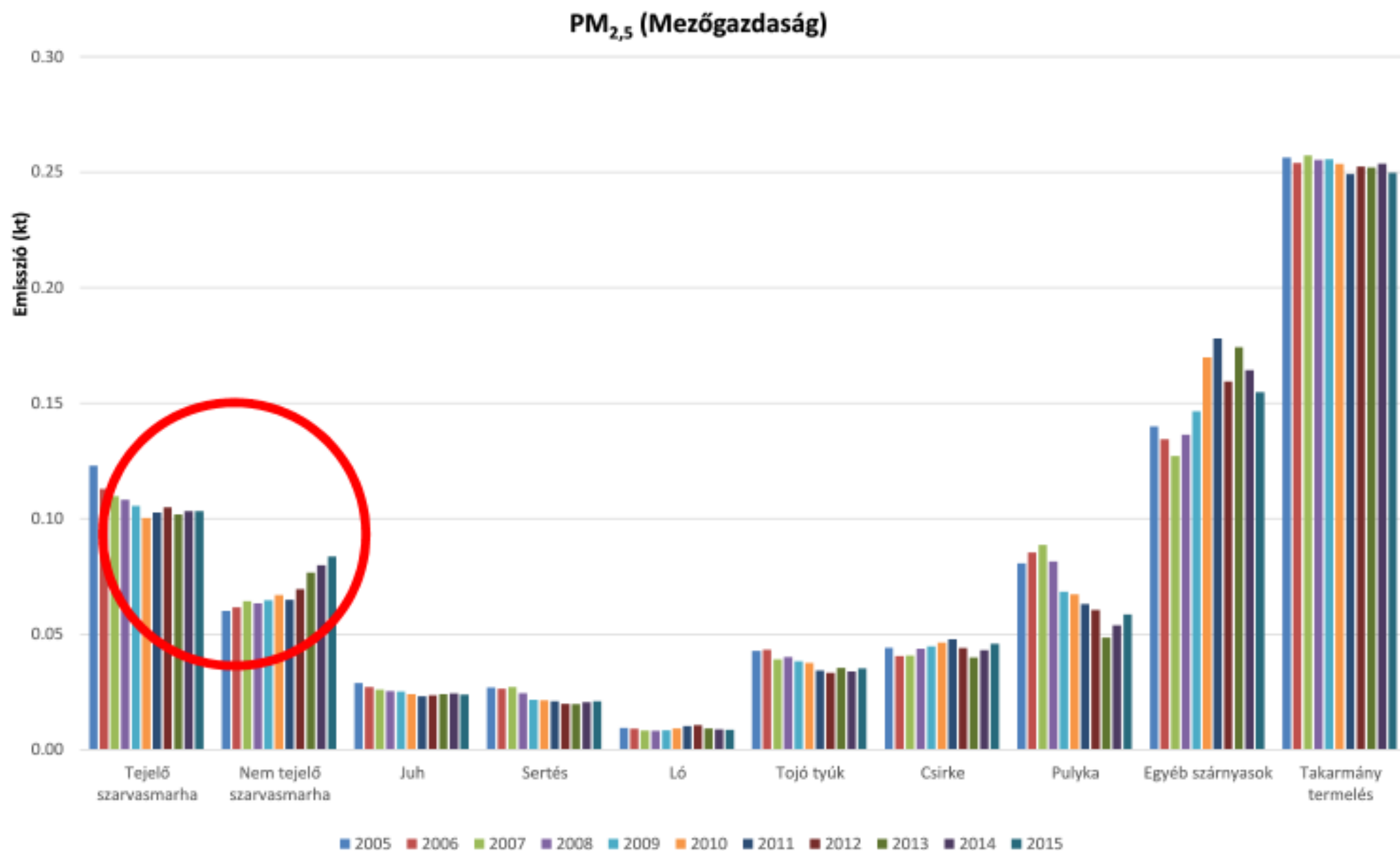
Magyarország kisméretű szállópor terhelése, főbb befolyásoló tényezők

Riesz Lóránt

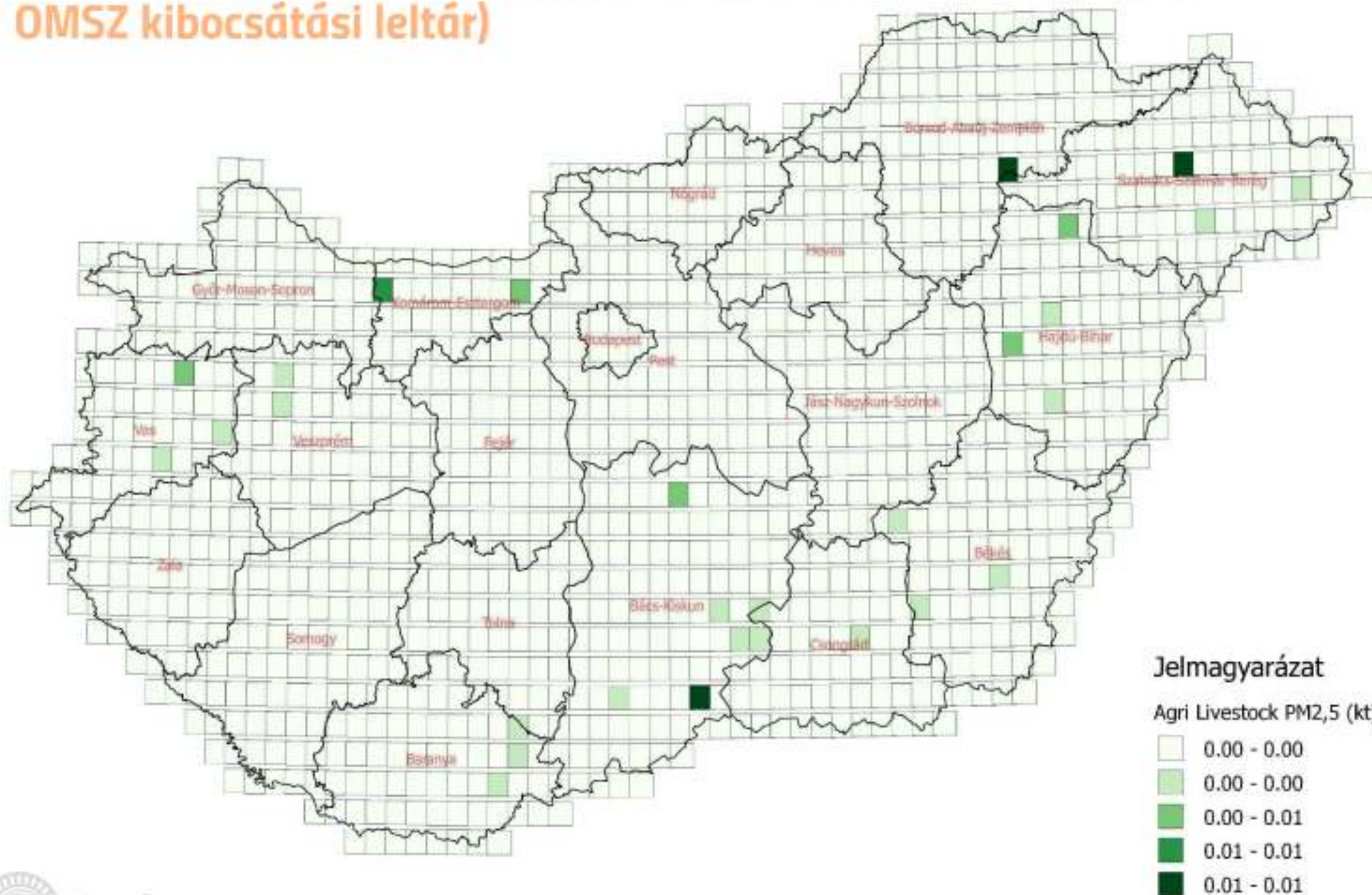

Magyarország kisméretű szállópor terhelése, főbb befolyásoló tényezők

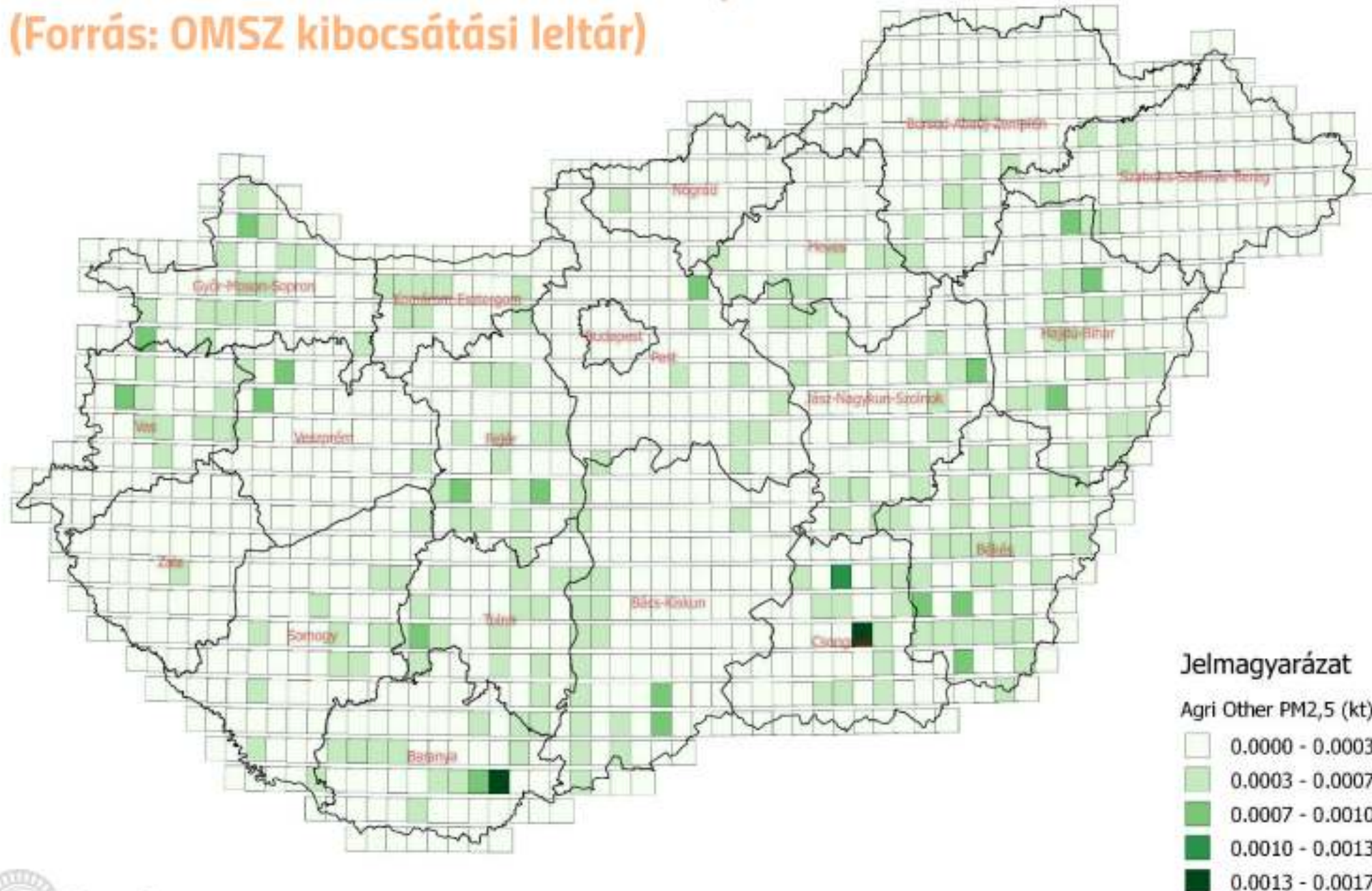
Riesz Lóránt

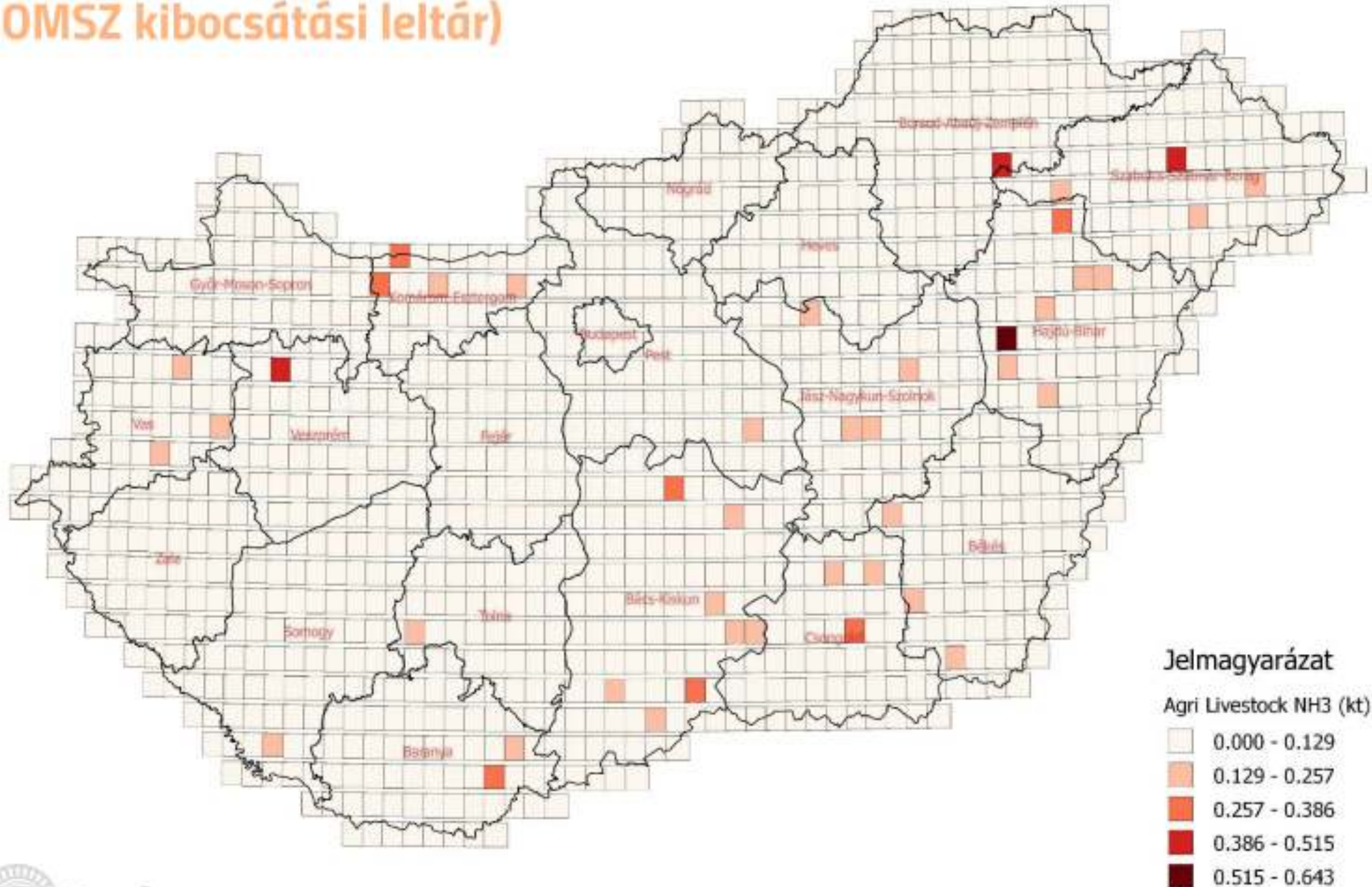
PM 2,5 kibocsátás 2015-ben állattartásból eredően (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

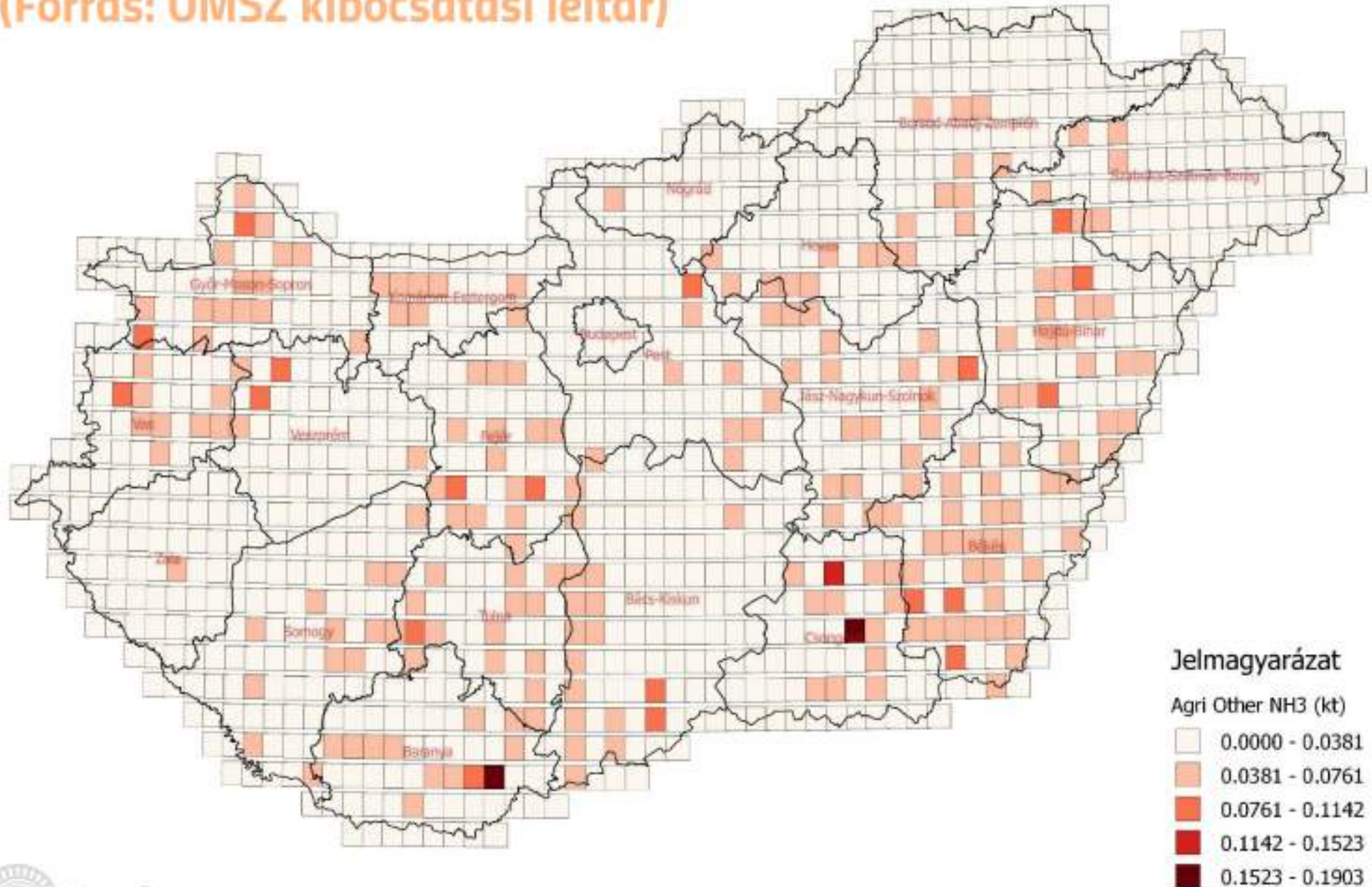
PM 2,5 kibocsátás 2015-ben növénytermesztésből eredően (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

NH3 kibocsátás 2015-ben állattartásból eredően (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

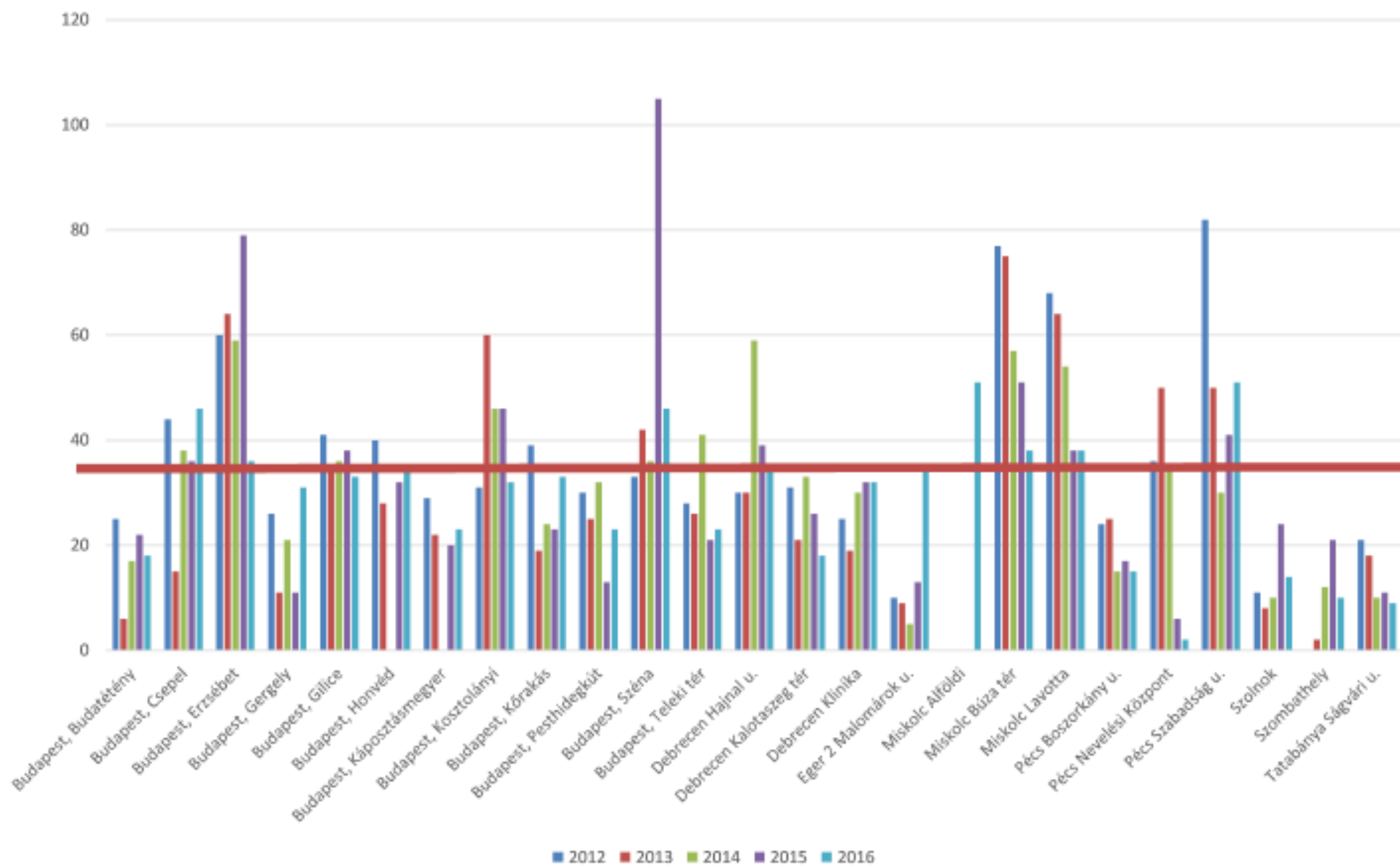
NH3 kibocsátás 2015-ben növénytermesztésből eredően (Forrás: OMSZ kibocsátási leltár)

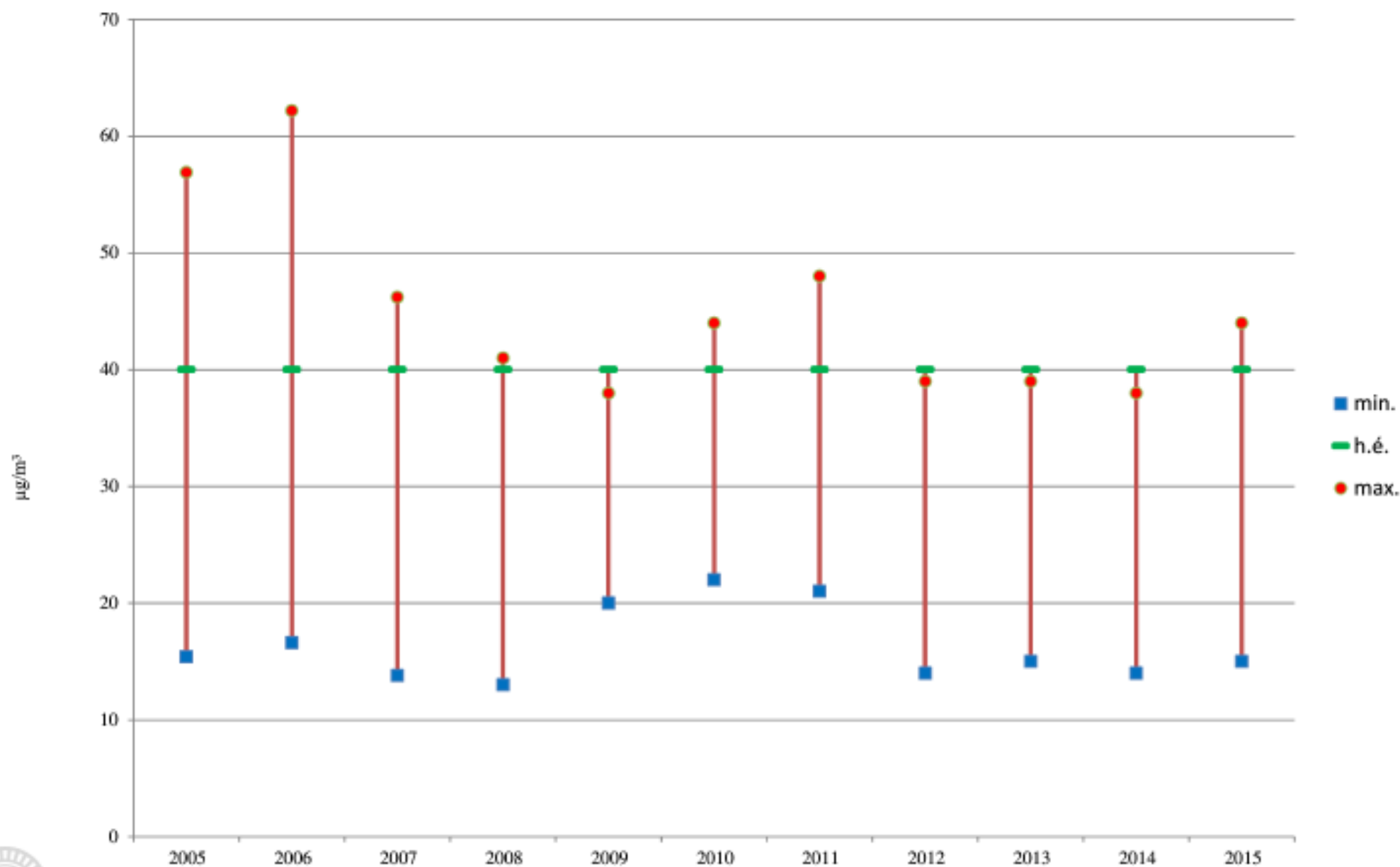
Határértéktúllépések

- Éves átlag: **$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$**
- Napi átlag: **$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$** , amely egy évben **35** alkalomnál többször nem léphető túl
- Tájékoztatási küszöbérték: **$75 \mu\text{g}/\text{m}^3$**
- Riasztási küszöbérték: **$100 \mu\text{g}/\text{m}^3$**

Határértéktúllépések (db)

PM₁₀ éves terheltségi szint alakulása (Forrás: OLM)

Környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló uniós jogszabály ([2008/50/EK irányelv](#)) - uniós célértékek 2005-re, 2010-re

28 tagállam   23 tagállam – 130 város

PM₁₀

16 tagállam (Belgium, **Bulgária**, a Cseh Köztársaság, Németország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, **Magyarország**, Olaszország, Lettország, Portugália, **Lengyelország**, Románia, Svédország, Szlovákia és Szlovénia)

NO₂

13 tagállam (Ausztriával, Belgium, a Cseh Köztársaság, Dánia, Franciaország, Németország, **Magyarország**, Olaszország, Lengyelország, Portugália, Spanyolország, Egyesült Királyság és Luxemburg)

2008

2011

2014

Miniszteri csúcstalálkozó - 2018. január 30., Brüsszel

- 9 tagállam (Cseh Köztársaság, Németország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, **Magyarország**, Románia, Szlovákia és az Egyesült Királyság)

- EB környezetvédelmi biztosa (Karmenu Vella)

- **azonnali intézkedések!**
- **jogi lépések kilátásba helyezése**

és a Tanács (EU)
nyelve (NECD)

anyagok nemzeti
csökkentéséről

Kormányzati intézkedések

PM₁₀ CSÖKKENTÉSI P

GYÓRIK

MINISZTER
MINISZTER
A FOLK

2005-ben határozták meg az Európai Unió 2005-ös irányelvei alapján a levegő tisztaságát mérő PM₁₀ és PM_{2.5} értékeket. Ezeket az értékeket az országban minden évben mérjük, és az eredményeket a közvéleménynek is közlünk. A levegő tisztaságának javítása érdekében a kormányzat számos intézkedést hozott, amelyek célja a levegő tisztaságának javítása és a közvélemény tájékoztatása.

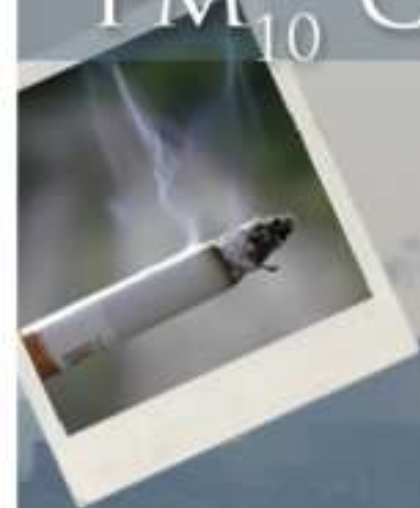
Célterület

Szállítmányozás Közösségi közlekedés Nem motorizált közlekedés

Mezőgazdasági

Kerti hulladék Tűzfűtés

PM₁₀ CSÖKKENTÉSI PROGRAM

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Nyitólap

NYITÓLAP

HÍREK, AKTUALITÁSOK

A PM₁₀

Források és frakciók

Egészségügyi kockázatok

A PM₁₀ PROGRAM

2005-ben hatályossá váltak az Európai Unió 2008/50/EK levegőminőségi irányelvében található, kisméretű szálló porra (részecskére, PM₁₀-re) vonatkozó levegőminőségi határértékek. Ezeknél a határértékeknél hazánk egyes területein még ma is magasabb a szennyezettség, és emiatt kötelezettségszegési eljárás indult Magyarország ellen.

A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek az EU szabályozás szerint készítették levegőtisztaság-védelmi intézkedési

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

→ Földművelésügyi Minisztérium

Célterületek

PM₁₀ csökkentési program

- Az intézkedési program végrehajtására eddig a kormányzat több, mint **160 milliárd Ft**-ot fordított
- A legnagyobb ráfordítás a **közlekedési** intézkedések területén történt (kb. 126 milliárd Ft – NFM és NGM),
- A második legnagyobb mértékű ráfordítás az **energiahatékonyság** területén volt (kb. 30 milliárd Ft - NFM).
- Kapcsolódó beruházás: közel 3 milliárd Ft-ból került fejlesztésre az **Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat** (KEOP és a Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében)

*Forrás: Dr. Dobi
Bálint,
Környezetbarát
fatüzelés
konferencia,
2017. dec. 5.*

FÜTS OKOSAN!

A tisztább levegőért

FÜTS OKOSAN!
A tisztább levegőért

FÜTS OKOSAN!
A tisztább levegőért

A felelősség az Öné is.
Gondoljon egészségére és környezetére!

A FENNTARTHATÓ JÖVŐÉRT

A fenntartható jövő érdekében gondolkodjon a jövőjéről és a környezetéről.

A TISZTÁBB LEVEGŐÉRT

A tisztább levegőért gondolkodjon a jövőjéről és a környezetéről.

A CSALÁDJA EGÉSZSÉGEÉRT

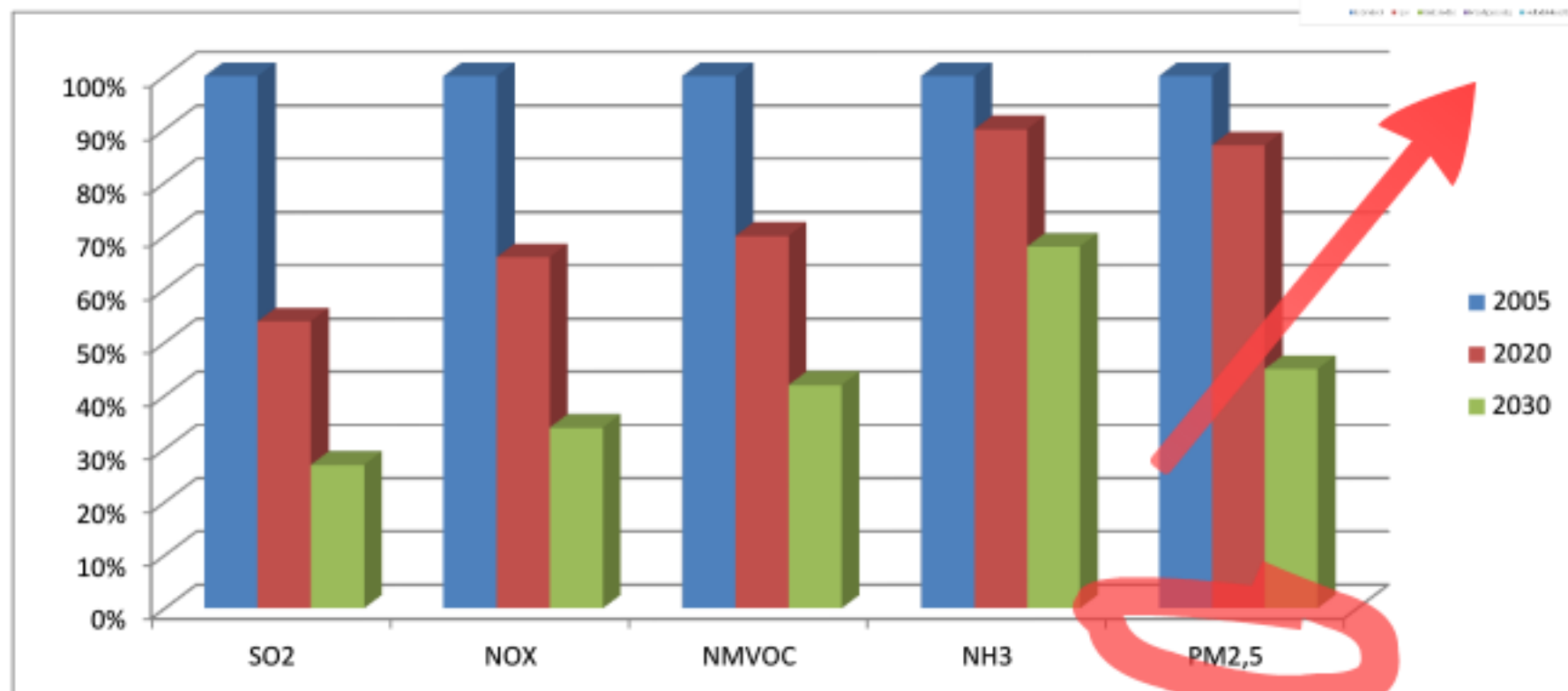
A családja egészségéért gondolkodjon a jövőjéről és a környezetéről.

Prezi

Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (NECD)

Egyes légköri szennyezőanyagok nemzeti
kibocsátásaink csökkentéséről

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. kapcsolódó tevékenysége

Légszennyezés
csökkentési Program
előkészítése

Háztartási szilárd
tüzelőberendezések
hatósági ellenőrzése

Hamuvizsgálat

Szemléletformálás:
kiadványok,

Légszennyezés
csökkentési Program
előkészítése

Háztartási szilárd
tüzelőberendezések
hatósági ellenőrzése

Hamuvizsgálat
alkalmazásának
vizsgálata

Szemléletformálás:
kiadványok,
rendezvények,
újrahasználati
honlap

***Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!***

riesz.lorant@hoi.hu

